

ΣΚΕΨΕΙΣ ΓΙΑ ΤΗΝ ΣΥΝΤΑΓΜΑΤΙΚΗ ΑΝΑΘΕΩΡΗΣΗ ΚΑΙ ΤΗΝ ΔΙΚΑΙΟΣΥΝΗ.

1) Η Διάκριση των εξουσιών περιγράφηκε πρώτα στην Ελληνική Μυθολογία. Στον Άδη ο Πλούτωνας ήταν ο απόλυτος κυβερνήτης αλλά δικαστής ήταν ο Ραδάμανθους (αργότερα προστέθηκαν ο Μίνωας και ο Αιακός).

Ο Πλούτωνας, αν και απόλυτος κυβερνήτης, δεν είχε την εξουσία να δικάζει. Όχι μόνον δεν δίκασε αλλά και δεν μπορούσε να επηρεάσει τις αποφάσεις των δικαστών.

Γιατί όμως οι πρόγονοί μας επέλεξαν να περιγράψουν την διάκριση των εξουσιών στον Άδη;

Την τοποθέτησαν εκεί για τον απλούστατο λόγο ότι οι δικαστές ήταν νεκροί και ως νεκροί: α) δεν είχαν ανάγκες να ικανοποιηθούν, β) οι αποφάσεις τους δεν μπορούσαν να επηρεάσουν (ούτε θετικά, ούτε αρνητικά) τους εν ζωή συγγενείς τους και γ) δεν μπορούσαν να δικάζουν σκεπτόμενοι το «μετά» γιατί δεν υπήρχε «μετά».

Η πραγματικότητα όμως έχει κάποιες διαφορές και η εξουσία πάντα προσπαθούσε να είναι η ίδια ο φορέας απονομής της δικαιοσύνης ή μεταγενέστερα να ελέγχει την δικαιοσύνη (δίνοντας ταυτόχρονα μια ψευδαισθήση διάκρισης των εξουσιών).

Η Δημοκρατία στην αρχαία Αθήνα εκφράστηκε και εδραιώθηκε με την δημιουργία του Δικαστηρίου της Ηλιαίας από τον Σόλωνα και την αξιοποίησή του από τον Εφιάλτη. Ένα δικαστήριο που αφαιρέσε εξουσία από τον Άρειο Πάγο (ο οποίος ήταν απόλυτα ελεγχόμενος από τους ολιγαρχικούς).

Στις σύγχρονες κοινωνίες περιγράφηκε ξανά η διάκριση των εξουσιών. Περιγράφηκε μεταξύ τριών αν και στην πράξη οι εξουσίες τείνουν να είναι δύο καθώς η Νομοθετική και η Εκτελεστική πολλές φορές εμφανίζουν μια «ομογενοποίηση». Στην Ευρωπαϊκή πολιτική πραγματικότητα υπάρχει μια εξελισσόμενη και αναπτυσσόμενη τάση της Διοίκησης να νομοθετεί, αυτό η Διοίκηση (Εκτελεστική εξουσία) δεν μπορεί να το πετύχει χωρίς την συναίνεση, έστω και ως ανοχή, του Κοινοβουλίου (Νομοθετική εξουσία). Οι δε Κυβερνήσεις ελέγχοντας την Νομοθετική προσπαθούν να ελέγχουν και την Εκτελεστική μέσω των τοποθετήσεων-επιλογών στις υπηρεσιακές κορυφές της διοίκησης.

Αυτό που μένει και πραγματικά χρειάζεται είναι η προστασία της Ανεξαρτησίας της Δικαιοσύνης.

Για να γίνει αυτό πρέπει πρώτα να σταθούμε **ΑΝΤΙΘΕΤΟΙ ΣΤΗΝ** προτεινόμενη **ΔΗΜΙΟΥΡΓΙΑ ΣΥΝΤΑΓΜΑΤΙΚΟΥ ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΟΥ** αφού αυτό θα είναι ένα υπερδικαστήριο το οποίο θα αφαιρέσει εξουσία από τα άλλα (καταργώντας την υπάρχουσα δυνατότητα διάχυτου συνταγματικού ελέγχου). Η δημοκρατία λειτουργεί καλύτερα με περισσότερους βαθμούς ελέγχου και αποσυγκέντρωση εξουσίας.

(Εδώ να σημειώσω ότι με προβληματίζει όταν σε εκδηλώσεις τοποθετούνται για το θέμα βουλευτές με την ιδιότητα και του νομικού θέτοντας ζήτημα ελέγχου συνταγματικότητας των νόμων μέσω συνταγματικού δικαστηρίου χωρίς να θέτουν πριν κανέναν προβληματισμό ή να καταθέτουν μια πρόταση για το πώς θα ψηφίζονται από το κοινοβούλιο νόμοι που δεν θα παραβιάζουν το Σύνταγμα.)

Πρέπει επίσης να προστατευθούν οι Δικαστές όχι μόνο οικονομικά (πράγμα που ήδη γίνεται) αλλά κυρίως θεσμικά με τον αποκλεισμό πιθανότητας δευτέρων σκέψεων κατά την εκτέλεση του λειτουργήματός τους.

Δηλαδή με την πλήρη ΑΠΑΓΟΡΕΥΣΗ ΑΣΚΗΣΗΣ ΟΠΟΙΟΥΔΗΠΟΤΕ ΕΡΓΟΥ ΚΑΙ ΚΑΤΑΛΗΨΗΣ ΟΠΟΙΑΣΔΗΠΟΤΕ ΘΕΣΗΣ (ούτε αιρετής) ΜΕΤΑ ΤΗΝ ΣΥΝΤΑΞΙΟΔΟΤΗΣΗ ΤΩΝ ΔΙΚΑΣΤΙΚΩΝ ΛΕΙΤΟΥΡΓΩΝ.

Προσωπικά ποτέ δεν κατάλαβα γιατί πρέπει στις Ανεξάρτητες Αρχές να τοποθετούνται συνταξιούχοι Δικαστικοί Λειτουργοί εκτός βέβαια αν είναι οι μόνοι νομικά επαρκείς και ταυτόχρονα οι μόνοι άτεγκτοι σε αυτόν τον τόπο. (Από την μία δεν δέχομαι ότι μπορεί

να υπάρχουν άλλα κριτήρια, από την άλλη όμως δεν δέχομαι την ύπαρξη τέτοιας έλλειψης σε όλους τους υπόλοιπους νομικούς)

2) Ο Συνταγματικός Νομοθέτης εντός της Δικαστικής Εξουσίας (σοφά ποιώντας κατά την γνώμη μου) τοποθέτησε δίπλα στον Δικαστή τον Δικαστικό Υπάλληλο με Ειδική Μονιμότητα και Προστασία μέσω του άρθρου 92.

Πιθανώς να επρόκειτο για μια απλή μορφή εφαρμογής της θεωρίας των παιγνίων με την απαιτούμενη «σύμπραξη του Γραμματέα» να λειτουργεί ως δικλείδα ασφαλείας και ελέγχου. Ο Δικαστικός Υπάλληλος δεν είναι απλά διεκπεραιωτής, έχει αυξημένο ρόλο. Η τάση που παρατηρείται είναι να αφαιρεθεί ο ρόλος του Γραμματέα από την Δικαιοσύνη. Δηλαδή να υπάρξει μια «απογραμματριοποίηση». Αυτή η τάση δεν είναι πρόσφατο φαινόμενο, απλά δεν έχει τύχει να αναλυθεί και να αναδειχτεί. Η όλη πίεση που ασκείται στην καθημερινότητα της Γραμματείας με την (σκοπούμενη κατά την γνώμη μου) αποστελέχωση και τον φόρτο που συνεπάγεται οδηγεί στην αποδοχή κάθε «προσπάθειας ελάφρυνσης» με όποιο κόστος και αν έχει αυτή σε δεύτερο χρόνο.

Οι Δικαστικοί Λειτουργοί ακολουθούν βαθμολογικά την δικαστηριακή ιεραρχία, το ίδιο και οι Δικηγόροι. Οι Δικαστικοί Υπάλληλοι μέχρι το βαθμολόγιο του 1978 ακολουθήσαμε και εμείς την ίδια ιεραρχία (έχοντας διαφορετικό βαθμολόγιο και μισθολόγιο από την δημόσια διοίκηση). Μεταγενέστερα μας εξαίρεσαν και μας ενέταξαν, βαθμολογικά και μισθολογικά μόνο, στην δημόσια διοίκηση του άρθρου 103. Αυτό πρέπει να αποκατασταθεί και να ΕΠΑΝΑΣΥΝΔΕΘΟΥΜΕ ΜΕ ΤΗΝ ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΑΚΗ ΙΕΡΑΡΧΙΑ.

Και ενώ βαθμολογικά μας ενέταξαν στην δημόσια διοίκηση τα Υπηρεσιακά μας Συμβούλια παρέμειναν ιδιαίτερα με την πλειοψηφία τους να αποτελείται από δικαστικούς λειτουργούς.

Ναι μεν έχουμε Ειδικής Σύνθεσης Υπηρεσιακά Συμβούλια, είμαστε όμως οι μόνοι ανήκοντες βαθμολογικά και μισθολογικά στην δημόσια διοίκηση που δεν μπορούμε να προσφύγουμε σε τρίτο βαθμό κρίσης (δηλαδή στον φυσικό δικαστή). Δεν κατάφερα να βρώ αν άλλοι πολίτες αυτής της χώρας έχουν απαγόρευση πρόσβασης σε τρίτο βαθμό κρίσης.

Οι αποφάσεις αυτών των Υπηρεσιακών Συμβουλίων ενώ (σύμφωνα με την νομολογία του ΣΤΕ) έχουν χαρακτήρα δικαστικών αποφάσεων, δεν έχουν την υποχρέωση που έχουν όλες οι δικαστικές αποφάσεις να είναι αναλυτικές και πλήρως αιτιολογημένες και αυτό είναι κάτι που χρήζει άμεσα διόρθωσης με την ΠΡΟΒΛΕΨΗ ΠΡΟΣΦΥΓΗΣ ΣΕ ΤΡΙΤΟ ΒΑΘΜΟ ΚΡΙΣΗΣ ΕΝΩΠΙΟΝ ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΟΥ.

(Δεν αναφέρω γνωστά παραδείγματα που αποφάσεις Υ.Σ. πάσχουν όχι μόνο λόγω αιτιολογίας αλλά και λόγω ευθείας παραβίασης νόμων)

Η Συνταγματική Αναθεώρηση προκαλεί ανησυχία γιατί ακούγονται ευθέως προτάσεις για την κατάργηση του άρθρου 92 τόσο εκτός όσο και εντός του κλάδου.

Σήμερα και με το άρθρο 92 σε ισχύ (οι Δικαστικοί Υπάλληλοι είναι μόνιμοι) η τάση «απογραμματριοποίησης» που προανέφερα είναι τόσο ισχυρή εντός κάποιων κύκλων ώστε η ρητή Συνταγματική Διάταξη έχει παραβιαστεί και στην Γραμματεία υπηρετούν πλέον και μη μόνιμοι υπάλληλοι με ό,τι αυτό συνεπάγεται. Αν δε συνδυάσουμε τις φωνές για την τροποποίηση του άρθρου 92 με τον υπό σύνταξη Νέο Κώδικα Δικαστικών Υπαλλήλων ο οποίος μπορεί μεν να προβλέπει την αλλαγή της εργασιακής σχέσης των υπηρετούντων Ιδιωτικού Δικαίου σε εκείνη του Μόνιμου Δημοσίου Υπαλλήλου δίνει όμως στον συνάδελφο υπάλληλο Προϊστάμενο της Γραμματείας την εξουσία και την αρμοδιότητα να αναθέτει καθήκοντα Γραμματέα Έδρας σε οποιονδήποτε ημεδαπό δημόσιο υπάλληλο!!!!!!!; πρέπει να προβληματιστούμε σοβαρά για το τι σχεδιάζουν κάποιοι για το άμεσο μέλλον. (ο κλάδος δεν δρά εκτός των «τειχών» ούτε καν κατά της δημιουργίας κλάδου Βοηθών Δικαστών εντός του κλάδου, παρά τις αποφάσεις των Συνεδρίων)

Είναι δεδομένο ότι ανεξάρτητη δικαιοσύνη δεν σημαίνει ανεξέλεγκτη δικαιοσύνη, ο έλεγχος όμως δεν μπορεί να ανήκει αποκλειστικά στην ηγεσία της και στον εκάστοτε Υπουργό γιατί υπάρχει περίπτωση να εμφανιστούν κοινές επιδιώξεις που μπορεί να δημιουργήσουν ευρύτερους κινδύνους. (και εδώ υπάρχει παράδειγμα αλλά δεν θα το αναφέρω για να μην αποπροσανατολιστεί η συζήτηση)

Πρέπει να βρεθεί ένας τρόπος διευρυμένου ελέγχου. Ίσως ένα σώμα ανάλογο με την ολομέλεια των Προέδρων της Βουλής και επικουρούμενο. Αυτές τις σκέψεις καταθέτω ελπίζοντας σε έναν δημόσιο διάλογο που δεν θα περιοριστεί εντός των ορίων του κλάδου αλλά θα μεταφερθεί σε όλους τους φορείς που ο κάθε συμμετέχων σε αυτόν μπορεί να πλησιάσει.

Πειραιάς 8/1/2019
Με συναδελφικούς χαιρετισμούς
Χατζίνας Δημήτρης